

Dato: 5. april 2017

Fra/til:

Referent: Marit Thoresen og Anne M. Skyberg

Møteleder: Eli Telhaug

Til stede: **Fra Arbeids- og sosialdepartementet:** Departementsråd Eli Telhaug, ekspedisjonssjef Ulf Pedersen, ekspedisjonssjef Rune Solberg, ekspedisjonssjef Tom Gulliksen, avdelingsdirektør Dagfinn Hansen, avdelingsdirektør Espen Opjordsmoen, avdelingsdirektør Solgunn Tverfjell, seniorrådgiver [redacted] seniorrådgiver [redacted] (ref) og seniorrådgiver [redacted] (ref).

Fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet: fagdirektør Per Jakob Tehel og avdelingsdirektør Emma Jensen Stenseth

Fra Arbeids- og velferdsdirektoratet: arbeids- og velferdsdirektør Sigrun Vågang, styringsdirektør Geir Axelsen, arbeids- og tjenestedirektør Kjell Hugvik, IT-direktør Torbjørn Larsen, ytelsesdirektør Kjersti Monland, kunnskapsdirektør Yngvar Åsholt, kommunikasjonsdirektør Hege Turnes, sekretariatsleder Anne Cathrine Brodtkorb og internrevisjonsdirektør Terje Klepp

Fraværende:

Kopi: ARBA, PA, BOA

Referat fra etatsstyringsmøtet 5. april 2017

1) Aktiviteter og resultater 2016.

Arbeids- og velferdsdirektoratet gir en overordnet vurdering av de viktigste resultater under målene for Arbeids- og velferdsetaten og direktoratets ansvar på sosial- og levekårsområdet. Direktoratet bes å vurdere ressursbruk i etaten knyttet til resultatene og måloppnåelsen.

Arbeids- og velferdsdirektøren orienterte om at etaten er godt i gang med "retningsdreiningen" mot arbeid, blant annet gjennom styrking av NAV - kontorene og flytting av ressurser nærmere bruker. Etaten leverer mer for mindre, dvs. at det er flere brukere og flere oppgaver, men samtidig lavere driftsbudsjett. På den annen side øker antallet digitale brukere, blant annet gjennom mer selvbetjening. Det frigjør ressurser til bedre oppfølging av brukere som trenger bistand for å komme i arbeid. Etaten prioriterer utviklingsprosjekter som er pålagt av departementet, men det gjennomføres også en del utviklingsarbeid på eget initiativ. Prosjekt 2 er i rute.

Generelt er brukerne fornøyd med servicen fra Arbeids- og velferdsetaten. Hele 80 pst av etatens personbrukere opplever å bli møtt med respekt når de henvender seg til

NAV. Direktoratet er imidlertid ikke fornøyd med at antall serviceklager øker, men klagenes brukes til intern læring og forbedring av tjenestene. Overordnet vurderer arbeids- og velferdsdirektøren 2016 - resultatene som gode, og hun er fornøyd med at "retningsdreiningen" i forvaltningen har kommet et godt stykke på vei. Direktoratet vil legge vekt på å synliggjøre sitt ansvar inn mot sosialtjenesteloven i tiden fremover.

Omdømme

En medieanalyse laget av Retriever (2016) på oppdrag fra Kommunikasjonsavdelingen i direktoratet viser at "NAV" blir nevnt i norske medier i underkant av 100 ganger hver dag. Av de analyserte medieoppslagene var 20 pst positive, 73 pst nøytrale og 7 pst negative i 2016. Omtalen av NAV er mindre negativ nå enn tidligere år. Den negative pressedekning er hovedsakelig knyttet til service og saksbehandling i enkeltsaker, og mange av disse enkeltsakene er eksempler der etaten ikke har gjort jobben sin godt nok. Av mer generelle oppslag den siste tiden er det særlig omlegging av ordningen med utbetalingsmeldinger til pensjonistene som har skapt negativ medieomtale.

Flere i arbeid og økt inkludering

Overgangen til arbeid for arbeidssøkere og ungdom har økt fra 2015 til 2016 (5 prosentpoeng), mens overgangen til arbeid for personer med nedsatt arbeidsevne har vært stabil. Overgangen til uføretrygd er relativt høy for sistnevnte brukergruppe. Det er videre en klar forbedring i markedsarbeidet – flere arbeidsgivere får bistand fra etaten (volum) og flere arbeidsgivere er fornøyd med bistanden (kvalitet). Markedsarbeidet er fortsatt et viktig satsningsområde i tiden fremover. Bruken av arbeidsrettene tiltak var innenfor kravet i 2016, men det var noe mindreforbruk i løpet av året. Dette er tatt inn igjen i starten av 2017. I tråd med styringssignalene fra departementet er det økt bruk av tiltak i ordinære virksomhet, herunder økt bruk av BIO. Tjenestedirektøren avsluttet med å informere om at brukeroppfølgningen er på et stabilt høyt nivå, og at økt trafikk ved kontaktsentrene som følge av digitaliseringen indikerer at etaten er på rett vei med kanalstrategien.

Levekår

Andel med lavinntekt i befolkningen øker. Dette omfatter særlig innvandrere, enslige forsørgere og ungdom. Arbeids- og velferdsforvaltningen iverksetter en rekke tiltak for å øke kompetansen og kvaliteten i de sosiale tjenestene, og samarbeidet med fylkesmannen har blitt tettere. Kvalifiseringsprogrammet (KVP) er et viktig tiltak når det blir brukt på en riktig måte, men volumet er ikke høyt nok. Direktoratet vektlegger derfor økt samarbeid med kommunene for å lykkes med KVP. Det ligger mye potensiale i partnerskapet.

Ressursbruk

Digitale kanaler dekker mer av behovet for avklaring og informasjon til brukerne enn tidligere. Ressursbruksundersøkelsene viser at en større andel av ressursene på NAV-kontoret brukes til arbeidsrettet oppfølging. Andel arbeidssøkere med oppfølging siste 3 mnd. har økt med 22 pst i perioden 2013 – 2016. Det brukes også mer ressurser på kontakt med arbeidsgivere, og ressursene til å gi arbeidsmarkedsbistand til virksomheter har økt med 41 pst i perioden 2013 – 2016.

Ytelsesforvaltningen

Ytelsesforvaltningen behandlet 2,8 mill saker i 2016, som er en økning på over én pst fra 2015. Samlet sett har ytelsesforvaltningen lavere måloppnåelse i 2016 enn i 2015. Direktoratet opplyser at hovedårsakene til dette har vært et krevende spesialiseringssløp, omorganisering og oppgavebytte mellom resultatområdene. Dette har vært en stor omstillingsprosess, og de fleste områdene er nå spesialisert (med unntak av sykepenger og foreldrepenger). Andre faktorer som har spilt inn er høy saksinngang på dagpengeområdet som har medført bruk av ekstrabemanning og omfattende overtidbruk. En feilsituasjon som medførte en gjennomgang av 4000 tilbakekrevingssaker var også ressurskrevende. Direktoratet viste imidlertid til at det har vært en gradvis forbedring av resultatene gjennom 3. tertial 2016 og starten av 2017. Det er fortsatt for lav måloppnåelse for utlandsytelsene, blant annet er det en krevende restansesituasjon for uførepensjon og alderspensjon. Restansene for de andre utlandsytelsene går imidlertid ned.

Direktoratet orienterte om at de har opprettet et prosjekt som ser på alternative måter å belyse utvikling i saksbehandlingstid, i tillegg til dagens målinger av normert tid. I lys av dette arbeidet vil direktoratet vurdere om det er hensiktsmessig å etablere andre resultatkrav knyttet til ytelsesforvaltningen, som for eksempel gjennomsnittlig saksbehandlingstid. Direktoratet vil komme tilbake til dette i 3. tertial 2017 når det foreligger mer informasjon om prosjektet.

Feilutbetalinger er identifisert som risikoområde. Arbeids- og velferdsdirektoratet har utarbeidet en handlingsplan på feilutbetalingsområdet, som inneholder en omfattende pakke av tiltak med formål å redusere de totale feilutbetalinger. Omgjøring av vedtak i førsteinstans er på 39 pst., som er en nedgang på 2 prosentpoeng fra 2015. Det er særlig høy omgjøring av dagpenger og barnebidrag. For dagpenger er omgjøringsprosent rundt 50. En stor del av sakene skyldes manglende dokumentasjon fra brukerens side, men en del skyldes også utilstrekkelig utredning fra etatens side. Det er satt i verk tiltak for å redusere antall omgjøringer, blant annet bedre informasjon overfor bruker. Spesialiserte enheter antas også å gi større og mer robuste fagmiljøer, som gir bedre kompetanse og økt kvalitet i vedtakene.

For å redusere omfanget av omgjøringer av barnebidragssaker blir det foretatt systemendringer i BISYS for å forbedre prosessene, bl.a. ved at det ikke er nødvendig å avslå søknad for å fatte et nytt vedtak. Det jobbes i tillegg med å øke kvaliteten i vedtakene på barnebidragsområdet.

Det ble anmeldt trygdesvindler for i overkant av 233 mill. kroner i 2016, som er noe lavere enn i 2015. Dette skyldes blant annet en nedgang i antall anmeldte AAP- saker, i tillegg til at det er en dreining mot å prioritere større saker og organisert kriminalitet. Arbeidslivskriminalitet er et høyt prioritert område med a- krimssamarbeid mellom NAV, Politi, Arbeidstilsynet og Skatteetaten. Direktoratet melder om et godt samarbeid med a- krimssenterene.

Arbeids- og sosialdepartementets og Barne- og likestillingsdepartementets overordnede vurdering av etatens måloppnåelse i året som helhet, samt i 3. tertial 2016 på enkelte områder.

Vurdering av årsrapporten

Årsrapporten fra Arbeids- og velferdsdirektoratet oppfyller kriteriene til en årsrapport, og gir en god og nøktern beskrivelse av resultatene og utfordringene. Men vi vurderer at rapporten hadde blitt enda bedre ved å bedre synliggjøre etatens *egen innsats* i måloppnåelsen. Dette gjelder f.eks. i beskrivelsen av at flere unge har overgang til arbeid. Videre kunne rapporten med fordel inneholde en beskrivelse av hvordan utfordringsbildet virker inn på etatens oppgaver. Vi etterlyser også informasjon om hvordan etaten jobber med å vri tiltaksbruken inn mot de tiltakene som virker best, samt mer utfyllende informasjon om effektiv ressursbruk. Retningsdreining mot økte ressurser til oppfølging vises kun i en tabell som omhandler arbeidssøkere. Her kunne direktoratet benyttet mer av den foreliggende økonomiske styringsinformasjonen til å si mer om retningsdreiningen mot økt arbeidsrettet oppfølging, resultater og ambisjoner fremover, og arbeidet med effektivisering og gevinstrealisering for å oppnå dette. I forbindelse med satsingsforslag for 2017 har direktoratet eksempelvis utarbeidet mer detaljerte analysedokumenter om dette, og som med fordel kunne vært synliggjort også i årsrapporten. Dette vil ha styrket rapporten, samt fremstilt etatens innsats mer offensivt.

Samtidig må disse innspillene veies opp mot rapportens volum. Det er positivt at rapporten er kortfattet, men det er trolig ikke så mye som skal til for å synliggjøre etatens egeninnsats noe bedre. Vi har også forståelse for at direktoratet må finne en balanse mellom hvor mye de skal "se inn" i framtiden, gitt at det er resultatene fra fjoråret som skal stå i fokus i årsrapporten.

Vurdering av etatens måloppnåelse

Departementet er fornøyd med at "retningsdreiningen" mot arbeid har blitt synlig i resultatene, og at det sosialpolitiske perspektivet har blitt mer synlig i rapporteringen. Gitt de store organisasjonsendringer som følge av spesialiseringen, er det ikke så overaskende at måloppnåelsen innenfor ytelsesforvaltningen er svakere i 2016 enn den var i 2015. Departementet har imidlertid erfaring med at etaten blir stadig bedre på produksjonsstyring, og det er positivt at det er lagt en plan for forbedring innenfor ytelsesområdet. Resultatene på utlandsområdet er imidlertid fortsatt for svake, og det blir viktig å sikre at omleggingene på dette området over tid gir bedre resultater.

Andel brukere som opplever å bli møtt med respekt i møte med NAV ligger på et akseptabelt nivå. Resultatene fra personbrugerundersøkelsen tyder imidlertid på at informasjon til brukerne er et område der det er behov for ytterligere forbedringer. Er det mulig å benytte resultatene fra brukerundersøkelsene for å avdekke om økt digitalisering medfører at flere brukere opplever å ikke få tilstrekkelig informasjon? Etatens risikobilde er i liten grad nevnt i rapporten, det er en svakhet.

Departementet stilte spørsmål om innføring av nytt tiltaksregelverk (lønnstilskudd og tilretteleggings- og oppfølgingsavtale) har bidratt til økt overgang til arbeid? Hvordan kan bruk av lønnstilskudd økes? Departementet påpekte også at overgang til arbeid fra

opplæringstiltakene og arbeidstrening er betydelig lavere i 2016 enn 2015, og spurte hvordan direktoratet forklarer denne nedgangen. Direktoratet ble videre spurt om hvordan etaten arbeider med innsats i egen regi og om etaten vil komme opp på et nivå som utløser fullmakten til å omdisponere 100 mill. kroner i 2017. Departementet sa også at det er behov for mer samtidighet i arbeid og helse.

Arbeids- og velferdsdirektøren påpekte at betydelige omstillinger i etaten krever mye og endret kompetanse. Det pågår viktige diskusjoner rundt partnerskapet, herunder diskusjon rundt større og færre NAV- kontor. Direktøren vurderer dette som vesentlig for å kunne etablere sterke nok fagmiljøer og øke kompetansen ved NAV- kontorene. På spørsmål om status for å realisere innsatsen i egenregi i 2017, svarte direktoratet at de jobber med å opprette team med jobbspesialister. Det pågår en del opplæring, og direktoratet antar dette vil gi effekt i 2017. Det er entusiasme og vilje i etaten for å lykkes med å utvikle tjenester i egenregi. Videre sa direktoratet at for å lykkes med å få personer med nedsatt arbeidsevne i jobb, er det viktig å gi god støtte til bruker inn i det ordinære arbeidsliv, samt tenke mer arbeid og mindre helse for å få mer samtidighet i arbeid og helse. Det er også nødvendig å se på hvordan etaten arbeider overordnet mellom arbeid og helse for å få til dette. Bedre veilednings- og markedskompetanse er sentralt, i tillegg til bedre kvalitet i §11-5 vedtakene. Direktoratet viste også til at etaten har fått en del høyt kvalifiserte brukere, der etaten må tenke nytt ift tiltakstilbudet. Tradisjonelle AMO- kurs er ikke hensiktsmessig for denne brukergruppen. Direktoratet mener man går i riktig retning i tiltaksgjennomføringen, som følge av endringer både i regelverk og styring. Det er fokus på prioriterte grupper, og det er fokus på å bruke de arbeidsmarkedstiltakene som virker. Det er imidlertid i praksis begrensninger i antall plasser i ordinært arbeidsliv det er mulig å få stablet på beina.

BLD innledet med å si at årsrapporten er en oversiktlig og lettlest rapport, men som Arbeids- og sosialdepartementet også påpekte kan rapporten bli bedre ved å gå i dybden noen steder. BLD er godt fornøyd med at etaten selv har satt bidragsområdet på dagsorden, og det blir et fagmøte på bidragsområdet i løpet av kort tid. Det gjennomføres en særskilt gjennomgang av foreldrepenger med formål å få ned omgjøringsprosenten. Det pågår mye samarbeid mellom etaten og andre aktører for å bedre resultatene for barn og unge, og BLD etterlyste mer informasjon om samarbeidet i årsrapporten. BLD får mange positive tilbakemeldinger fra andre samarbeidende aktører om etatens innsats i ulike samarbeidsprosjekter.

Møtet gikk over til mer spesifikke spørsmål til resultatoppnåelsen i 2016. Resultatene knyttet til økt inkludering, dvs. andelen som mottar helserelaterte ytelser, er stabilt. Det er noen flere på uføretrygd, men det oppveies av at det er noen færre som mottar arbeidsavklaringspenger. Utviklingen har vært stabil over tid på tross av en rekke initiativer og høy oppmerksomhet fra etaten, som for eksempel "Hedmarksmodellen". Analysene viser gode resultater for de enkelte tiltakene i etaten, men hvorfor synes ikke dette i makrotallene? Dette er det ikke lett å svare på, men det er en del av utfordringsbildet. ASD påpekte videre at nivået på oppfølging av sykmeldte uten arbeidsgiver ligger fortsatt lavt. Hva er årsaken til dette? Tiden fra oppfølgingsvedtak til tiltakstart ligger også stabilt. Det forklares blant annet med at en del AAP- mottakere er i medisinsk behandling. Tiden bør imidlertid gå ned gitt at *samtidighet* skal vektlegges,

dvs. at medisinsk behandling for en del kan være forenelig med deltakelse i arbeidsmarkedstiltak eller arbeid. Avslutningsvis ble det nevnt at resultatene på hjelpemiddelområdet er gode. Her vil departementet ta et initiativ for å utvikle bedre styringsinformasjon (jf. ekspertgrupperapporten og tildelingsbrevet for 2017). Departementet registrer at det er noe støy blant brukerne av tolketjenester.

Direktoratet svarte at de er enig i at det er mange enkeltinitiativer i etaten, og at resultatene av disse initiativene ikke synes i de store tallene. I en tid med konjunkturledighet er det vanskelig å få brukere med nedsatt arbeidsevne over i arbeid. Hedmarksmodellen tydeliggjør aktivitetsplikten, og andelen med gradert sykmelding øker. Det er for tidlig å si hva langtidseffekten av dette tiltaket vil bli. Ellers er det behov et tettere og mer helhetlig samarbeidet mellom arbeid, helse og utdanning. Det er for mye fokus på diagnose. I tillegg er det økonomisk mer lønnsomt å bli sykmeldt enn å motta dagpenger. Samlet sett er det for mange som kommer inn i ordningene. Vi må få mer kunnskap om hva som virker, og dermed jobbe mer kunnskapsbasert og iverksette de riktige tiltakene. Direktoratet pekte på at gruppen sykmeldte uten arbeidsgiver over tid har vært vanskelig å få fulgt opp tilstrekkelig, noe som dels kan skyldes at gruppen er vanskelig å få tak i – men også at dette i noen grad kan skyldes at det er en gruppe som i praksis ikke får høy prioritet i NAV-kontorene.

På hjelpemiddelområdet leverer etaten bra på dagens parametere. Etaten har avventet ekspertgrupperapporten, men ga uttrykk for at rapporten i for liten grad gir en klar retning for en fremtidig hjelpemiddelforvaltning – blant annet fordi rapporten spriker mht. til mindretall/flertall på de ulike forslagene. Samtidig viser omverdensanalysen at det om få år vil være langt flere hjelpemiddelbrukere som følge av den kommende eldrebølgen, og at det derfor er behov for å gjøre noe. Direktoratet vil på denne bakgrunn komme med en grundig høringsuttalelse.

2) Arbeids- og velferdsdirektoratet gir en overordnet vurdering av styring og kontroll i etaten, herunder vurdering av etaten risikobilde ved starten av 2017.

Direktoratet informerte om at etatens praktisering av mål- og resultatstyring er et satsingsområde. Direktoratet har et eget ansvar for å styre mer overordnet ut i etaten. Flere tiltak er gjennomført i 2016, og forbedringsarbeidet fortsetter i 2017. En arbeidsgruppe har utarbeidet rapporten "Utvikling av NAV- kontor" som anbefaler at større NAV- kontor i større grad kan fastsette egne lokale mål- og resultatkrav. Et utvalg kontor vil prøve ut dette i 2018. Det er fortsatt fokus på forbedret styring av utviklingsprosjekter.

Direktoratet utviklet i 2014 en langtidsplan for internkontroll 2015-2019. Planen tar utgangspunkt i en modenhetsmodell for internkontroll, der etatens internrevisjon vurderer at etaten er på nivå 3, med elementer fra både nivå 2 og 4. Det foregår vurderinger om hvordan man skal klare å løfte seg til neste steg (som er mer krevende enn bevegelse fra de første stegene). Langtidsplan for internkontroll er under revidering og oppdatering.

Direktoratet viste til en god dialog med Riksrevisjonen i 2016. I denne pågående regnskapsrevisjoner for 2016 forventes det ikke store merknader til regnskapet. I tillegg til den ordinære regnskapsbekreftelsen ser Riksrevisjonen på gjennomføringen av etteroppgjøret for ny uføretrygd og internkontrollen i flere av etatens IKT-løsninger på økonomiområdet. Det gjennomføres også en etterlevelserevisjon på dagpengeområdet. Direktoratet jobber systematisk med å gjennomføre og følge opp tiltak knyttet til Riksrevisjonens merknader. Det vises særskilt til feilutbetalingsområdet, der det i 2017 skal iverksettes flere tiltak på bakgrunn av en handlingsplan på området. Det vises også til grensesnittet mellom avstemminger; forholdet mellom fagsystem og utbetalinger der det på noen områder ikke er maskinell avstemming, men er behov for å foreta manuelle justeringer. Dette er på agendaen i 2017.

Risikobildet ble oppdatert i februar og juni 2016. Høsten 2016 ble det gjennomført en større oppdatering med hovedfokus på 2017. Etaten jobber kontinuerlig med å videreutvikle risikostyringen.

Direktoratet viser til at risiko om alvorlige voldshendelser står i rødt. Dette følges tett opp av direktoratet. Etatens registreringssystem for vold og trusler viser at antall hendelser er relativt stabil. I den årlige medarbeiderundersøkelsen til både kommunale og statlige ansatte spørres det om medarbeidere har opplevd trusler eller vold de siste tolv månedene. Utviklingen fra 2013 viser en nedgang på begge områder. Departementet er glad for at det ser ut som om tiltakene som er iverksatt har effekt. Det er viktig at dette er synliggjort både i risikokart og risiko- og sårbarhetsanalyse.

Direktoratet informerte om at de ikke hadde lagt ved risikokartet i årsrapporten på grunn av at rapporten er tilbakeskuende for året som har vært. Det skal være en dialog mellom departement og direktoratet om hvordan risikobildet skal presenteres, herunder om hele risikobildet skal presenteres i tertialrapportene. Departementet mente at direktoratet i større grad burde dratt ut de viktigste punktene av risikobildet, for å si noe mer utfyllende i årsrapporten om utfordringsbildet fremover.

3) Årsregnskapet 2016 - de viktigste nøkkeltallene i årsregnskapet sett opp mot virksomhetens måloppnåelse.

Direktoratet presenterte de viktigste nøkkeltallene fra årsregnskapet. I 2016 brukte etaten 783 mill. kroner på innkjøp av eksterne konsulenttjenester. Sammenlignet med 2015 er dette en reduksjon på i overkant av 400 mill. kroner (35 pst) og sammenlignet med 2014 er det nesten en halvering. Det er utformet en konsulentpolicy i NAV, samt en årsrapport om konsulenttjenester i NAV. Rapportene vil bli oversendt departementet. Etaten ligger langt fremme i dette arbeidet sammenlignet med en del andre etater. Arbeids- og velferdsetaten kommer alltid til å benytte konsulenttjenester, men en nedadgående trend er ønskelig. Departementet uttrykte at de er tilfreds med utviklingen, og omtalen av nedgangen i konsulentbruk og nedtrekk i driftsrammen kunne med fordel vært mer omtalt i årsrapporten (jf. dagsordenpunkt. 1). Direktoratet opplyste også at arbeidet med feilutbetalinger og tilbakekreving intensiveres i tråd med handlingsplan for feilutbetalinger.

4) Framtidsutsikter,- strategier og tiltak for å møte utfordringsbildet på arbeids- og velferdsområdet.

Etaten innledet med å si at prioriteringene skal gjenspeile utfordringsbildet på arbeids- og velferdsområdet. Det er en utfordring at effekten av alle tiltakene som iverksettes ikke gir seg utslag i de "store" tallene. I tiden fremover vil befolkningsveksten gi flere NAV-brukere, det vil bli raskere omstillingstakt i arbeidsmarkedet - men samtidig vil digitaliseringen gi nye muligheter. Utfordringsbildet gir flere oppgaver, samtidig minker finansieringen. Arbeids- og velferdsforvaltningens tjenester må i dialog med departementet utformes slik at de imøtekommer utfordringene på en god måte. Det er et stort problem at en del unge blir stående utenfor arbeidsmarkedet i lang tid, og politikerne må bidra til å finne gode løsninger på dette, f.eks. ved å se på incentiver i ordningene. Direktoratet har tro på at initiativene som er iverksatt i arbeids- og velferdsforvaltningen vil gi gode resultater over tid. Etaten utvikler blant annet nye metoder og bedre kompetanse for å sikre gode brukermøter.

Direktoratet viste til at regjeringens avbyråkratiserings- og effektiviseringskutt gir en stram ressursituasjon fremover. Dette er nærmere redegjort for i direktoratets langtidsbudsjett. Ved at utviklingen går mot flere brukere, men mindre driftsmidler, må det gjøres tilpasninger i organisasjonen. Det ble vist til fire store prosesser for endringer:

- Utvikling av NAV-kontor, jf. direktoratets egen rapport om dette.
- Regionaliseringsløp
- Digitaliseringsløp
- Et mer strategisk direktoratet med mindre styring og mer ledelse.

Prosessten må gjennomføres for å øke effektiviteten, bygge opp kompetanse og allokere ressurser ut mot førstelinjen. Alle disse prosessene må kjøres parallelt, og det er krevende. Digitaliseringen øker, både på arbeids- og ytelsessiden, med helt nye måter å jobbe på. Det er en risiko at summen av parallelle endringsprosesser blir for stor, samtidig som etatens skal levere i et arbeidsmarked i stor endring.

5) Sikkerhet og beredskap

Departementet innledet med å informere om at det har vært dialog med Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) om ivaretagelse av sosialberedskapsområdet. Det har vært behov for å klargjøre grenser og forventninger knyttet til ansvar og oppgaver mellom departementene og direktoratene på hhv. helse- og sosialberedskapsområdet. Det er enighet med HOD om at vår sektors ansvar, oppgaver, varslingsrutiner mv. beskrives i Nasjonal helseberedskapsplan slik at kommuner og fylkesmenn kan forholde seg til en samlet kommunikasjon fra overordnede myndigheter. ASD vil utarbeide et utkast til tekst som forelegges direktoratet før oversendelse til HOD. Dette er altså et løp som er i ferd med å avsluttes.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) samordner styringssignaler til fylkesmennene på beredskapsområdet. Arbeids- og velferdsdirektoratet bør vurdere behovet for å gi føringer på området, og vurdere om disse bør formidles i felles brev fra DSB. Direktoratet bør også vurdere å kontakte Helsedirektoratet for koordinering av direktoratenes arbeid på området.

Direktoratet gikk deretter gjennom sin risikoanalyse ift. samfunnssikkerhet. De viste til at R6 – risiko for voldelige hendelser - er en sannsynlig risiko og at det er viktig å sette inn riktige tiltak her. Andre faktorer har lavere sannsynlighet for å inntre, men med store konsekvenser hvis det skjer.

Direktoratet viser til at departementet har bedt om at direktoratet utreder hvorvidt et samarbeid med vikarbyråer og andre formidlere av arbeidskraft kunne være en hensiktsmessig tilnærming til arbeidskraftberedskap. Direktoratet synes det er uklart hva slags arbeidskraft etaten skal ha beredskapsløsninger for, og at det må være et annet system enn for 20-30 år siden. De viser derfor til at det er behov for avklaring av behovet for arbeidskraftberedskap før det vurderes strategier for å løse dette. Det ble enighet om at departementet og direktoratet har en dialog om dette. Departementet tar initiativ til et møte.